

NYHEDSBREV

Nr. 1 – 2019

Mandag den 25. februar 2019, Dansk Kødkvægs årsmøde i forbindelse med Kvækkongres 2019

- Aktuelt Nyt fra Dansk Kødkvæg v/*Per Laursen*
 - Kåring af Årets Avler
- Sådan arbejder L&F Kvæg for landmænd med kødkvæg v/*Christian Lund, formand L&F Kvæg og Ida Storm, sektordirektør L&F Kvæg*
- Faglig indsigt v/*Erik Rattenborg og Ann Margaret Sørensen, SEGES*

Import af lev kvæg – en unødvendig risiko

Erik Rattenborg, dyrlæge, ph.d., SEGES

Danmark har kun en begrænset import af lev kvæg – heldigvis. For hver eneste import udgør en risiko for indslæb af smitsomme kvægsygdomme. SEGES har lavet en risikoliste over de øvrige europæiske lande. Listen beskriver, hvor det er relativt risikofrit at importere dyr fra, og hvorfra man bør afholde sig fra at hente kvæg.

Landbrug & Fødevarer, Kvæg, opfordrer mejerier, slagterier og dyrskuer til at kræve, at deres leverandører og udstillere respekterer denne liste. Det vil sige, at som en del af virksomhedens/ dyrskuets politik, må leverandører/dyrskueudstillere ikke have kreaturer stående, der er importeret efter reglerne vedtages.

Nogle af de vigtige kvægsygdomme, der stadig flourer i Europa, har vi ikke haft i Danmark eller er sluppet relativt let fra, som f.eks. bluetongue og kvægleukose. For andre gælder det, at det danske samfund og kvægbruget har ofret millioner af kroner på at bekæmpe og udrydde infektionerne som f.eks. kvægtuberkulose, brucellose

(smitsom kastning), infektiøs bovin rhinotracheitis (IBR) og bovin virus diarré (BVD). Den situation, at vi succesfuldt har udryddet disse sygdomme, som også de andre nordiske lande har, giver os en gunstig position, som signalerer til vores eksportmarkeder, at vi har styr på og prioriterer sygdomsbekæmpelse, smittebeskyttelse og fødevarer sikkerhed. Et andet vigtigt aspekt er, at EU nu er ved at vedtage nye regler for smitsomme husdyrsygdomme, og for nogle af disse vil gælde, at lande, der har været fri for sygdommene i en vis årrække, kan slippe med et lavere niveau af overvågning. Får man derefter et sygdomstilfælde slæbt ind, der spreder sig, og man mister fri status, skal landet igen i en årrække foretage en omfattende og bekostelig national overvågning. Eller omvendt, vi kan blive nødt til fortsat at foretage en mere omfattende national overvågning, fordi der er risiko for et nyt udbrud efter indslæb ved eksport. Jævnligt importeres også dyr med antistoffer efter overstået infektion eller vaccination mod f.eks. BVD, hvilket forstyrrer vores overvågning. Sidst men ikke mindst betyder vores gunstige position også, at vi kan koncentrere os om de mindre smitsomme sygdomme. Ikke sådan at forstå, at de hjemlige såkaldt endemiske sygdomme ikke kan volde store problemer i den enkelte besætning, men nationalt har vi i høj grad styr på de værste smitsomme infektioner.

Fødevarerstyrelsen tager ligeledes risikoen alvorligt og har fra i år pålagt, at besætninger, der har importeret kvæg stående, skal sørge for at få udtaget prøver for BVD og IBR hver måned i op til 1 år efter importen.

I tabel 1 er vist den nuværende risikoinddeling af EU-lande, de øvrige nordiske lande og Schweiz, som SEGES har foretaget. Kolonnen 'Årsag, forhold i landet' viser hvilke infektioner, der bl.a. forekommer. TB=kvægtuberkulose. (TB) betyder, at landet har fri status, men der forekommer alligevel udbrud. F.eks. i Frankrig spreder kvægtuberkulosen sig til flere og flere regioner, og der er lavet en national handlingsplan, fordi sygdommen ikke er under kontrol. Det viser, ligesom i UK og Irland, at kvægtuberkulosen kan være rigtig svær at få has på, hvis først den er kommet ind og har bidt sig fast. Men kvæg fra Frankrig behøver iflg. EU-reglerne ikke blive testet for kvægtuberkulose ved indførsel til Danmark!

Det anbefales derfor kraftigt fra L&F, Kvæg, at der kun bør importeres dyr fra lande med lav risiko, dvs. pt. fra de øvrige nordiske lande. Listen opdateres årligt, men der er ikke noget, der tyder på, at flere lande opnår lav risiko de næste par år.

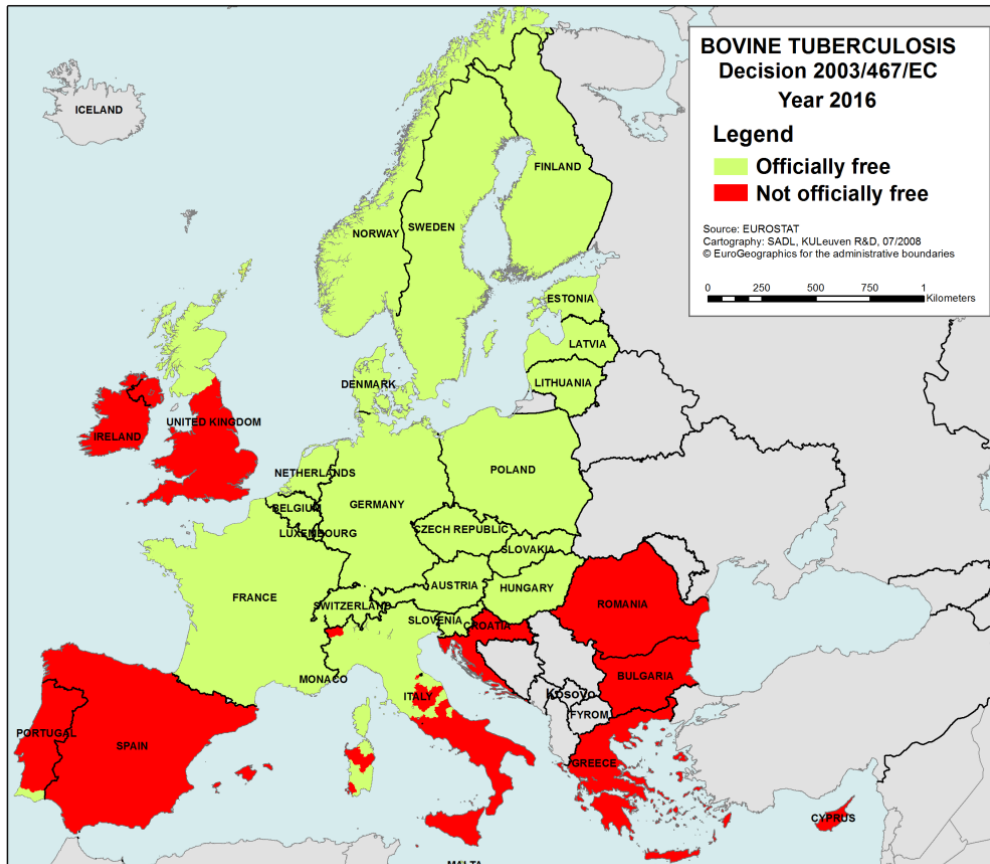
I figur 1 er som eksempel vist et kort over landenes status for kvægtuberkulose. Som nævnt forekommer der udbrud i en række af de 'grønne' lande. Figur 2 viser et tilsvarende kort for IBR.

Det er blevet fremført, at det er dobbelt moralsk, at vi i Danmark vil forhindre import af levende dyr, når vi gerne eksporterer dyr til andre lande. Det argument holder ikke. Der er ikke noget øst i kun at ville købe dyr fra lande med samme eller bedre sundhedsstatus end ens eget. Sådan bør man også tænke som besætningsejer. Man klandrer heller ikke en kvægbonde med en lukket besætning for ikke at ville købe dyr ind.

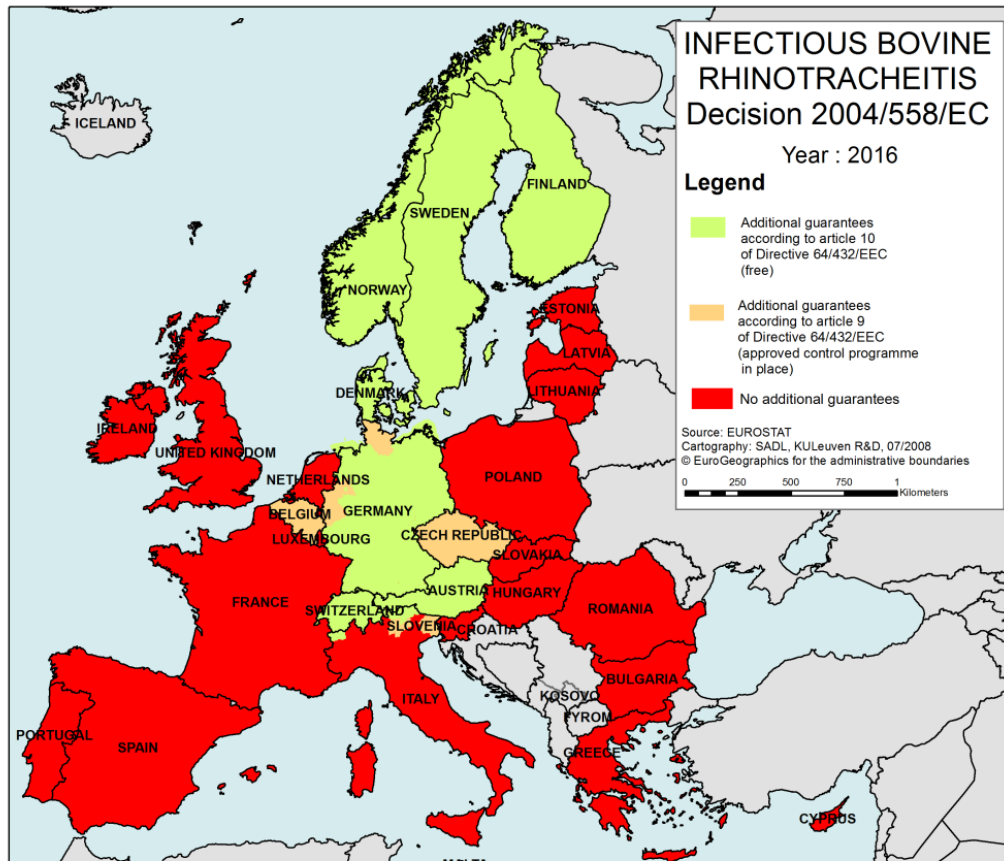
Derfor – **for fællesskabets, din nabos og din egen skyld: Undlad import af levende dyr....**

Tabel 1. Risikoinddeling af EU-lande, de øvrige nordiske lande og Schweiz. Man bør kun importere fra lande med lav risiko.

	Land	Årsag, forhold i landet
Lav risiko	Finland	
	Island	
	Norge	
	Sverige	
Moderat – høj risiko	Belgien	(TB), IBR, BVD, m.m.
	Frankrig	(TB), IBR, BVD, m.m.
	Holland	IBR, BVD, m.m.
	Irland	TB, IBR, BVD, m.m.
	Italien	TB, Brucellose, IBR, BVD, m.m.
	Letland	IBR, BVD, m.m.
	Polen	(TB), IBR, BVD, m.m.
	Schweiz	BVD, m.m.
	Spanien	TB, IBR, BVD, m.m.
	Storbritannien	TB, IBR, BVD, m.m.
	Tyskland	BVD, m.m.
	Ungarn	Brucellose, IBR, BVD, m.m.
	Østrig	BVD, m.m.
	Øvrige EU-lande	TB, Brucellose, IBR, BVD, m.m.

Figur 1. Europæiske landes status for kvægtuberkulose. En række af de frie lande har fortsat en del udbrud.

Figur 2. Europæiske landes status for IBR. Hele Tyskland blev erklæret fri i 2017, men havde en del udbrud i 2018.